

Turinys

Ižanga

7

PIRMAS SKYRIUS

Puikios idėjos iškėlimas

15

ANTRAS SKYRIUS

Daugiau galios motinoms. *Motinių ir naujagimių sveikata*

41

TREČIAS SKYRIUS

Suteikti visa, kas geriausia. *Šeimos planavimas*

68

KETVIRTAS SKYRIUS

Pakelkime joms galvas. *Mergaitės mokyklos suole*

105

PENKTAS SKYRIUS

Tylioji nelygybė. *Nemokamas darbas*

133

ŠEŠTAS SKYRIUS

Kai mergaitė neturi balso. *Vaikų santuokos*

171

SEPTINTAS SKYRIUS

Ižvelkime šališką požiūrį lyties atžvilgiu. *Moterys žemės ūkyje*

197

AŠTUNTAS SKYRIUS

Naujos kultūros kūrimas. *Moterys darbe*

223

DEVINTAS SKYRIUS

Tegul jūsų širdis plyšta iš skausmo. *Pakilimas susivienijus*

266

Epilogas

291

Padėka

295

Organizacijos, kurias skaitytojai gali paremti

299

Ižanga

Vaikystėje kiekvienas raketos paleidimas į kosmosą virsdavo didžiuliu įvykiu mano gyvenime. Užaugau Dalase, Teksaso valstijoje, keturvaikėje katalikų šeimoje. Mama šeimininkavo namuose, o tėtis – aerokosmoso srities inžinierius – dirbo programoje „Apollo“.

Raketos paleidimo dieną visi susigrūsdavome į automobilį ir traukdavome į svečius pas vieną iš tėčio draugų, irgi dirbusį inžinieriumi „Apollo“ projekte, ir susėdę drauge prie televizoriaus ekrano stebėdavome dramatiškos įtampos kupiną įvykį. Aš iki šiol savo gyslose jaučiu tą laukimo nerimą, kurį patirdavau, kai buvo skaičiuojamas laikas atgal. „Dvidešimt sekundžių... iki starto lieka penkiolika sekundžių, dvylika, vienuolika, dešimt, devynios, pradedama uždegimo seka... šešios, penkios, keturios, trys, dvi, viena, nulis. Visi varikliai įjungti. Kylame! Raketa pakilo!!!“

Tomis akimirkomis – ypač pakilimo akimirka, kai paleidžiami varikliai, sudreba žemė ir raketa pradeda kilti, – mano kūnas visada suvirpėdavo iš jaudulio. Žodžių junginį „pakilimo akimirka“ neseniai aptikau vieno iš savo mėgstamiausių dvasinių patarėjų –

Marko Nepo – knygoje. Šiais žodžiais jis įvardija malonės akimirką. Kažin kas „pakilo tarsi skarelė vėjyje“, rašo jis, ir jo sielvartas nuščiuvo, jis pajuto pilnatvę.

Marko piešiamas pakilimo vaizdinys persmelktas nuostabos. O žodis „nuostaba“ man reiškia du dalykus: pagarbą ir smalsumą. Aš esu pritvinkusi ir pagarbos jausmo, ir smalsumo. *Aš trokštu sužinoti, kaip įvyksta pakilimas!*

Daug kam yra tekę sėdėti lėktuve, stovinčiame ilgo pakilimo tako gale, ir su nekantrumu laukti pakilimo akimirkos. Kai mūsų vaikai buvo maži ir lėktuvas būdavo pasiruošęs kilti, aš jiems sakydavau: „Ratai, ratai, ratai“, o lėktuvui atsiplėšus nuo žemės, sušukdavau: „Sparnai!!!“ Vaikams ūgtelejus, tuos žodžius kartodavome drauge, ir tai tęsėsi ne vienus metus. Bet kartais žodžius „ratai, ratai, ratai“ tekdavo ištarti daugiau kartų, nei tikėdavomės, ir tuomet aš savęs klausdavau: „Na kodėl taip ilgai nepakylame?!“

Kodėl kartais tai *trunka* taip ilgai? O kodėl kartais įvyksta taip greitai? Kas padeda mums peržengti lūžio tašką, kuriame jėgos, keliančios mus *aukštyn*, nustelbia tas jėgas, kurios mus tempia *žemyn*, ir mes, atsiplėšę nuo žemės, pradedame kristi?

Dvidešimt metų keliauju po pasaulį fondo, kurį įkūrėme mudu su vyru Billu, reikalais, ir vis svarstau: kaip paskatinti žmonių, ypač moterų, pakilimą? Juk pakylėjus moteris, pakyla visa žmonija. Ir kaip įkvėpti tą pakilimo jausmą žmonių širdyse, kad visi *norėtume* pakylėti moteris? Juk norint moteris kilstelėti aukštyn, kartais tereikia liautis jas traukus žemyn.

Keliaudama sužinojau apie šimtus milijonų moterų, kurios nori pačios nuspręsti, kada ir ar išvis susilaukti vaikų, bet jos negali to padaryti. Jos neturi galimybių naudotis kontracepcijos

priemonėmis. Yra ir daugiau teisių bei privilegijų, kurios moterims ir mergaitėms nesuteikiamos. Tarp jų yra teisė pačioms apsispręsti, kada, už ko ir ar apskritai tekėti. Teisė lankyti mokyklą. Užsidirbti pinigų. Dirbti ne namuose. *Išėiti* iš namų. Leisti savo pinigus. Formuoti savo biudžetą. Užsiimti savo verslu. Pasiimti paskolą. Turėti savo nuosavybės. Išsiskirti su vyru. Apsilankyti pas gydytoją. Kelti savo kandidatūrą per rinkimus. Važiuoti dviračiu. Vairuoti automobilį. Stoti į aukštąją mokyklą. Studijuoti informatiką. Susirasti investuotojų. Kai kuriuose pasaulio kraštuose visos šios teisės moterims yra neprieinamos. Kai kur tokios teisės uždraustos įstatymais, tačiau net ir tada, kai įstatymai jas suteikia, pasinaudoti jomis iki šiol neleidžia tam tikrose kultūrose įsišaknijęs šališkumas lyčių atžvilgiu.

Mano, kaip visuomenės veikėjos, kelias prasidėjo nuo šeimos planavimo problemų. Vėliau ėmiau viešai kalbėti ir apie kitus svarbius dalykus. Tačiau itin greitai supratau, – nes man buvo labai greitai *paaiškinta*, – kad neužtenka vien tik garsiai pasisakyti už šeimos planavimą ar bet kuriuo kitu mano ką tik įvardytu klausimu. Turiu stoti ginti *moterų*. Netrukus įsitikinau, kad jei norime užimti deramą vietą tarp vyrų ir būti kaip lygios tarp lygių, šito nepasieksime kovodamos už savo teises kiekviena skyrium ar žengdamos žingsnis po žingsnio: savo teises išsikovosime tik veikdamos išvien, įgydamos didesnę galią.

Visa tai sužinojau iš ypatingų žmonių, su kuriais noriu jus supažindinti. Vienu istorijos privers jūsų širdis plyšti iš skausmo, kitų – *šokinėti* iš džiaugsmo. Šių didvyrių nuopelnai – pastatytos mokyklos, išgelbėtos gyvybės, užbaigti karai, galios įgavusios mergaitės, pakeistos kultūros. Tikiu, kad jų nuveikti darbai jus įkvėps. Man jie tapo neišsenkamu įkvėpimo šaltiniu.

Šie žmonės parodė man, kaip smarkiai viskas pasikeičia, kai pakylėjamos moterys, todėl noriu, kad visi apie tai sužinotų. Jie parodė man, ką gali nuveikti žmonės, kad padarytų įtaką, todėl noriu, kad visi apie tai sužinotų. Todėl ir parašiau šią knygą – kad pasidalyčiau istorijomis žmonių, kurie pakreipė mano gyvenimą tinkama linkme. Aš trokštu, kad visi suprastume, kaip galime padėti vieni kitiems suklestėti. Varikliai įjungti; žemė dreba; mes kylame. Dar niekada žmonija neturėjo tiek daug žinių, energijos ir išvalgų, kad įstengtų sugriauti istorijos dėsningumus. Dabar mums reikalinga kiekvieno šalininko pagalba. Ir moters, ir vyro. Nė vienas neturėtų būti paliktas nuošalyje. Kiekvienas turėtų būti įtrauktas į šį judėjimą. Mūsų pareiga – pakylėti moteris, o kai suvienysime jėgas šiam reikalui, *visi įgausime keliamosios galios*.

PIRMAS SKYRIUS

Puikios idėjos iškėlimas

Pirmiausia paminėsiu kai kuriuos savo biografijos faktus. Lančiau Seserų Uršulių akademiją, katalikiškąją mergaičių gimnaziją Dalase. Kai dvyliktoje klasėje dalyvavau ekskursijoje po Djuko universitetą, mane nepaprastai sužavėjo jo Informatikos fakultetas. Tai ir lėmė mano apsisprendimą. Įstojau į Djuko universitetą, po penkerių metų jį baigiau: įgijau informatikos bakalauro ir verslo magistro laipsnius. Tada gavau darbo pasiūlymą iš IBM, kur dirbau keletą vasarų studijuodama, tačiau jo atsisakiau, nes pasirinkau darbą nedidukėje programinės įrangos bendrovėje „Microsoft“. Čia išdirbau devynerius metus, ėjau įvairiausias pareigas, galiausiai tapau informacijos produktų generaline direktore. Šiandien užsiimu filantropine veikla ir daugumą laiko praleidžiu ieškodama būdų, kaip pagerinti žmonių gyvenimą, taip pat dažnai

jaudinuosi dėl žmonių, kuriuos galiu nuvilti, jei padarysiu ką nors ne taip. Aš taip pat esu Billo Gateso žmona. Mudu susituokėme 1994 m. Niujorke. Auginame tris vaikus.

Tokia trumpa mano biografija. O dabar noriu papasakoti jums ilgesnę istoriją – apie savo kelią į kovą už didesnes moterų teises ir apie tai, kaip man dirbant ir stengiantis suteikti galių kitiems, kiti suteikė man pačiai daugiau galių.

1995 m. rudenį, prabėgus beveik dvejiems metams po mudviejų sutuoktuvių, prieš pat mums išvykstant į Kiniją, sužinojau, kad laukiuosi. Ši kelionė mums buvo labai svarbi. Billas retai kada atsitraukdavo nuo darbo „Microsoft“; be to, vykome ne vieni, o su kitomis poromis. Nenorėdama sugadinti kelionės, nutariau, kad apie savo nėštumą Billui nesakysiu, kol negrišime namo. Pusantrios dienos planavau pasilaikyti šią žinią vėlesniam laikui. Bet paskui man toptelėjo: „Ne, būtinai turiu jam pasakyti. O jei kas nors atsitiks?“ Pagrindinis argumentas, privertęs mane apsigalvoti, buvo šis: „Privalau jam pasakyti, nes šis kūdikis yra ir jo.“

Kai vieną rytą, prieš išeidama į darbą, pranešiau Billui naujieną apie nėštumą, jis sureagavo dvejopai. Pirmiausia ėmė džiūgauti, kad susilauksime vaikelio, o paskui paklausė: „Palauk, ketinai man šito nesakyti? Rimtai?“

Taigi ilgai laukti nereikėjo, kol man į galvą šovė pirma nevykusė su motinyste susijusi mintis.

Išskridome į Kiniją ir pasakiškai praleidome laiką. Nėštumas man visiškai nekliudė, išskyrus vienintelį kartą, kai sename muziejuje vakarinėje Kinijos dalyje prižiūrėtojas atvėrė senovinį mumijos sarkofagą; užuodusi pasklidusį kvapą, nėriau laukan it įgel-

ta, kad išvengčiau rytinio pykinimo priepuolio, nes šis dalykas, kaip patyriau savo kailiu, gali ištikti bet kuriuo paros metu. Išvydusi mane lekiančią pro duris, viena iš mano draugių pagalvojo: „Melinda laukiasi.“

Grįžtant iš Kinijos Billas ir aš atsiskyrėme nuo savo draugijos, nes norėjome šiek tiek pabūti vienudu. Per vieną mudviejų pokalbį Billas apstulbo, kai jam pasakiau: „Klausk, kai gims kūdikis, neketinu dirbti. Į bendrovę nebegrišiu.“ Priblokštas jis pasiteiravo: „Ką nori tuo *pasakyti*?“ Aš jam paaiškinau: „Mums pasisėkė, kad man nebūtina dirbti ir prisidėti prie šeimos išlaikymo. Todėl esminis klausimas – kaip ketiname auginti savo vaikus. Tu juk nepradėsi mažiau dirbti, o aš neįsivaizduoju, kad darbui galėsiu skirti tiek laiko, kiek jo reikia, kad dirbčiau puikiai, ir tuo pat metu auginti vaikus.“

Šį pokalbį su Billu atvirai perpasakoju jums tam, kad iš pat pradžių atkreipčiau jūsų dėmesį į svarbų dalyką: kai pirmą kartą man iškilo klausimų ir sunkumų dėl to, kad esu dirbanti moteris ir mama, dar nebuvo iki galo subrendusi kaip asmenybė. Anuomet mano supratimas (kuris, mano galva, nebuvo itin sąmoningas) buvo toks: kai poros susilaukia vaikų, vyrai dirba, o moterys lieka namie. Nuoširdžiai prisipažinsiu: nuostabu, jei moterys nori likti namie. Tačiau tai turėtų būti jų pačių pasirinkimas, o ne kažkas, ką mes, moterys, atliekame manydamos, jog neturime kito pasirinkimo. Dėl savo sprendimo nesigailiu. Aš ir vėl taip pasielgčiau. Tačiau anuomet man atrodė, kad tokia yra moterų priedermė.

Kai manęs pirmą kartą paklausė, ar aš feministė, tiesą pasakius, nežinojau, ką atsakyti, nes apie save kaip apie feministę negalvojau. Nesu tikra, ar tuomet išvis supratau, kas yra feministė. Tai nutiko, kai mūsų dukrelė Jenn dar neturėjo metų.

Praėjus dvidešimt dvejiems metams, esu aistringa feministė. Šį reikalą suprantu paprastai. Būti feministe – tai tikėti, kad *kiekviena* moteris turi turėti galimybę išreikšti savo nuomonę ir atskleisti tai, ką gali; kad moterys ir vyrai turi dirbti petys į petį siekdami nugriauti užtvaras ir išgyvendinti šališką požiūrį į lytis, kuris tebevaržo moteris ir neleidžia joms pakilti.

Net prieš dešimt metų nebūčiau galėjusi šios minties išsakyti su visišku įsitikinimu. Ji gimė manyje tik po daugelio metų, praleistų bendraujant su moterimis, neretai atsidūrusiomis beviltiškoje padėtyje – iš jų pasakojimų sužinojau, kas nulemia nelygybės atsiradimą ir kaip žmonės suklesti.

Tačiau tai supratau tik vėliau. O 1996 m. į viską žvelgiau per man žinomų lyčių vaidmenų prizmę, todėl Billui ir pasakiau: „Į bendrovę nebegrįšiu.“

Ši žinia Billą pribloškė. Mano darbas „Microsoft“ buvo tapęs reikšminga mūsų bendro gyvenimo dalimi. Šią bendrovę Billas su draugais įkūrė 1975 m. Aš – vienintelė mergina pirmoje verslo administravimo magistrantų laidoje – pradėjau dirbti joje 1987 m. Netrukus mudu susipažinome viename bendrovės renginyje. Nuvykau į Niujorką „Microsoft“ reikalais, o mano kambario draugė (mudvi nuomojome vieną butą, kad sutaupytume pinigų) paprašė manęs dalyvauti vienoje vakarienėje, apie kurią nieko nežinojau. Atvykau vėlai, visi staliukai buvo užimti, išskyrus vieną, prie kurio stovėjo greta sustatytos dvi laisvos kėdės. Ant vienos jų ir atsėdau. Po kelių minučių pasirodė Billas ir užėmė antrąją.

Tą vakarą prie vakarienės stalo mudu šnekučiavomės, jaučiau, kad jis susidomėjęs, tačiau po renginio kurį laiką negavau iš jo jokios žinios. Bet vieną šeštadienio popietę mudu atsiktinai susitikome bendrovės automobilių stovėjimo aikštelėje. Jis mane už-

kalbino ir pakvietė į pasimatymą penktadienį po dviejų savaitių. Nusijuokusi atsakiau: „Nelabai spontaniška. Pakviesk kada nors anksčiau“ ir daviau jam savo telefono numerį. Po dviejų valandų jis paskambino man į namus ir pakvietė pasimatyti dar tą patį vakarą. „Ar dabar jau – spontaniška?“ – paklausė.

Mudu atradome turį daug ką bendra. Abiem patiko spręsti galvosūkius ir rungtyniauti. Todėl rengėme galvosūkių varžytuves, žaidėme matematinius žaidimus. Manau, jo smalsumą sužadino tai, kad aš jį nugalėjau žaidžiant matematinį žaidimą ir pirmą kartą stalo žaidimą „Įkalčiai“, kuriame reikia išsiaiškinti, kas, kuriame kambaryje ir su koku ginklu įvykdė žmogžudystę. Jis primygtinai rekomendavo man perskaityti mėgstamiausią jo knygą „Didysis Getsbis“, kurią jau buvau skaičiusi – du kartus. Gali būti, kad kaip tik tada jis ir suprato sutikęs savo porą. Savo *romantiškąją* porą, pasakytų jis. O aš tai supratau išvydusi jo muzikos kolekciją su daugybe Franko Sinatros ir Dionne Warwick plokštelių. Kai mudu susižadėjome, kažkas Billo paklausė: „Kaip jautiesi būdamas su Melinda?“ O jis atsakė: „Nuostabiai. Su ja man norisi susituokti.“

Ir aš, ir Billas tikėjome programinės įrangos galia ir svarba. Abu supratome, kad kompiuterinių programų, skirtų asmeniniams kompiuteriams, kūrimas suteiks žmonėms iki tol tik institucijų turėtas galimybes naudotis kompiuteriais, ir kad naudojimosi kompiuteriais demokratinimas pakeis pasaulį. Dėl to mes su didžiuliu jauduliu kasdien eidavome į „Microsoft“, kur skriedavome 200 kilometrų per valandą greičiu kurdami programinę įrangą.

Tačiau mudviejų pokalbiai apie būsimą kūdikį aiškiai bylojo, kad laikas, kai abu dirbame „Microsoft“, eina į pabaigą: kad net ir vaikams ūgtelėjus greičiausiai niekada nebegrišiu dirbti į ben-

drovę. Šis klausimas nedavė man ramybės dar iki nėštumo, kai šia tema pasikalbėdavome su draugėmis ir kolegėmis, bet pradėjusi lauktis Jenn, apsisprendžiau. Billas nebandė manęs atkalbėti. Tik nesiliovė kartojęs: „Rimtai?!“

Artėjant gimdymui jis ėmė klausinėti: „Tai ką *vis dėlto* ketini daryti po to?“ Man taip patiko darbas, kad jis negalėjo įsivaizduoti, jog galiu atsisakyti šios savo gyvenimo dalies. Jis tikėjosi, kad netrukus po Jenn gimimo imsiuosi kokios nors naujos veiklos.

Ir jis neklydo. Aš greitai pradėjau ieškoti, kur galėčiau išlieti savo kūrybinę energiją, ir tinkamiausia sritis, kuriai pajutau didžiausią aistrą išėjusi iš „Microsoft“, buvo susijusi su technologijomis: kaip į technologijų sritį įtraukti mergaites ir moteris? Man tai buvo artima, nes technologijų išmanymas man pačiai buvo davęs nepaprastai daug ir gimnazijoje, ir universitete, ir vėliau.

Seserų Uršulių akademijoje mokytojai mums diegė socialinio teisingumo vertybes ir smarkiai spaudė mus prie mokslo. Deja, mokykla neįveikė šališkumo lyčių atžvilgiu, kuris vyravo anuomet ir kurį galima aiškiai matyti dar ir šiandien. Štai jums pavyzdys. Netoliese veikė katalikiška berniukų mokykla – Dalaso jėzuitų gimnazija; mūsų mokymo įstaigos buvo laikomos giminingomis. Mes, mergaitės, į jėzuitų gimnaziją traukdavome mokytis skaičiavimo ir fizikos, o berniukai pas mus vaikščiodavo į rašymo mašinėle pamokas.

Prieš man pereinant į dvyliktą klasę, matematikos mokytoja ponia Bauer vienoje matematikų konferencijoje Ostine pamatė „Apple II+“ kompiuterius ir grįžusi pareiškė: „Turime įsigyti jų mūsų mergaitėms.“ Direktorė, sesuo Rachel, paklausė: „Ką mes su jais veiksime, jei niekas nežino, kaip jais naudotis?“ Ponia Bauer jai atsakė: „Jei tik jų nupirksite, aš sužinosiu, kaip išmokyti mer-

gaites jais naudotis.“ Gimnazija atseikėjo dosnią sumą iš savo biudžeto ir įsigijo pirmuosius asmeninius kompiuterius – *penkis* visai šešių šimtų mergaičių mokyklai ir vieną terminį spausdintuvą.

Ponia Bauer, aukodama savo laiką ir pinigus, vakarais važinėdavo į informatikos paskaitas Šiaurės Teksaso universitete, kad iš ryto galėtų mus mokyti. Galiausiai ji įgijo magistro laipsnį, o mes per jos pamokas patyrėme tikrą malonumą. Kūrėme programas matematikos uždaviniams spręsti, primityvią animuotą grafiką, konvertavome skaičius iš vienos bazės į kitą. Per vieną projektą suprogramavau kvadrato formos besišypsantį veidelį, kuris ekrane šoko ratu pagal Disney'aus dainos „It's a Small World“ ritmą. Visa tai buvo elementaru – tuometinių kompiuterių galimybes grafikos srityje dar buvo labai menkos, – bet tada to nežinojau. Aš didžiavausi savo darbu!

Taip aš supratau, jog man patinka kompiuteriai – tai nulėmė sėkmę ir nuostabios mokytojos, pareiškusios: „Turime įsigyti jų mūsų mergaitėms“, atsidavimas. Ji buvo pirmoji mano pažinta technologijų šalininkė, o vėlesni metai man parodys, kiek daug tokių moterų mums dar reikia.

Universitete buvau apsupta vaikinių. Vien vaikinai studijavo „Microsoft“ verslo administravimo magistratūros studijų kurse, į kurį įstojau aš, vienintelė mergina. Kai nuvykau į darbo pokalbį „Microsoft“, visi vadovai, išskyrus vieną, buvo vyrai. Man tai neatrodė teisinga.

Troškau, kad moterims atitektų visų technologijų teikiamų galimybių dalis, ir tai tapo pirmojo mano filantropiško darbo, kurio ėmiausi netrukus po Jenn gimimo, pagrindiniu tikslu. Maniau, kad paprasčiausias būdas sudaryti sąlygas mergaitėms naudotis kompiuteriais yra dirbti su žmonėmis iš vietinės mokyklų apygar-

dos ir padėti jiems kompiuterizuoti valstybines mokyklas. Ypač aktyviai dalyvavau aprūpinant kompiuteriais dvi mokyklas. Bet kuo labiau įsitraukiau, tuo man darėsi aiškiau, kad pastangos užtikrinti prieigą prie kompiuterių įrengiant juos kiekvienoje šalies mokykloje pareikalaus milžiniškų lėšų.

Billas yra nuoširdžiai ir tvirtai įsitikinęs, kad technologijos turi būti prieinamos visiems. Kaip tik tuo metu „Microsoft“ vykdė nedidelės apimties projektą, kuriuo buvo siekiama sudaryti sąlygas žmonėms prieiti prie interneto padovanojant kompiuterius bibliotekoms. Baigus projektą, Billas buvo pakviestas į susitikimą, skirtą projekto rezultatams pristatyti, ir jis man pasiūlė: „Klausyk, turėtum ateiti pasiklausyti. Tai gali būti įdomu mums abiem.“ Išgirdę skaičius, Billas ir aš pažvelgėme vienas į kitą ir aiktelėjome: „Oho! Gal vertėtų šito imtis visos šalies mastu? Ką manai?“

Tuo metu mūsų fondas buvo viso labo tik idėja su menkučiu įnašu. Billas ir aš buvome įsitikinę, kad visų žmonių gyvybės yra lygiavertės, bet matėme, jog pasaulyje šito nėra, kad skurdas ir ligos vienas vietoves skriaudžia labiau už kitas. Mes norėjome įsteigti fondą kovai su šiomis neteisybėmis, tačiau neturėjome, kas jam vadovautų. Aš negalėjau apsiimti šių pareigų, nes augindama vaikus neketinau grįžti į darbą visu etatu. Tuo metu iš darbo ruošėsi išeiti Patty Stonesifer, aukščiausią vadovaujantį postą „Microsoft“ užėmusi moteris, kurią Billas ir aš labai gerbėme ir kuria žavėjomės. Per jos atsisveikinimo vakarėlį turėjome „ižūlumą“ prieiti prie jos ir pasiteirauti, ar jos nesudomintų vadovavimas šiam projektui. Ji sutiko ir tapo pirmąja fondo darbuotoja, neatlygintinai dirbusia ankštame biure virš picerijos.

Taip prasidėjo mūsų filantropinė veikla.